

Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

(πρ. Τ.Ε.Ι. Πάτρας & πρ. Τ.Ε.Ι. Μεσολογγίου)

**ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (ΣΔΟ)
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ(ΠΡΩΗΝ
ΔΙΚΣΕΟ)**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

Η ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

Εισηγήτρια: Βουλιέρα Αθηνά

Αριθμός Μητρώου: 15630

Επόπτης Καθηγητής: Τσουραμάνης Χρήστος

Μεσολόγγι, Φεβρουάριος 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος..... σελ 5

Κεφάλαιο 1: ΠΟΛΙΤΕΣ

- **Ενότητα 1: Α.Δ.Α.Ε.** (ορισμός-σκοπός, σύνθεση- στελέχωση, αρμοδιότητες)..... σελ 7
 - 1.1 Η προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών..... σελ 7
 - 1.2 Ορισμός- σκοπός της Α.Δ.Α.Ε..... σελ 7
 - 1.3 Η Α.Δ.Α.Ε. ως ανεξάρτητη αρχή..... σελ 8
 - 1.4 Η σύνθεση και η στελέχωση της Α.Δ.Α.Ε..... σελ 8
 - 1.5 Η λήψη αποφάσεων στην Α.Δ.Α.Ε..... σελ 9
 - 1.6 Οι σημαντικότερες αρμοδιότητες..... σελ 9
- **Ενότητα 2: Το απόρρητο των επικοινωνιών**..... σελ 11
 - 2.1 Ορισμός..... σελ 11
 - 2.2 Ποιος προστατεύει το απόρρητο των επικοινωνιών..... σελ 11
 - 2.3 Περιοχές ευθύνης παροχών και χρηστών..... σελ 12
 - 2.4 Πως μπορεί κάποιος να προστατέψει το απόρρητο των επικοινωνιών του..... σελ 12
 - 2.5 Νομοθετικές ρυθμίσεις..... σελ 12
- **Ενότητα 3: Άρση του απορρήτου**..... σελ 13
 - 3.1 Ορισμός..... σελ 13
 - 3.2 Πότε γίνεται άρση του απορρήτου..... σελ 13
 - 3.3 Διαδικασίες, τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις..... σελ 13
 - 3.4 Είδη και μορφές επικοινωνίας που υπόκεινται στην άρση του απορρήτου..... σελ 14
 - 3.5 Οι ποινές σε περίπτωση παραβίασης του απορρήτου..... σελ 16
 - 3.6 Οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλει η Α.Δ.Α.Ε..... σελ 16
- **Ενότητα 4: Καταγγελία για παραβίαση του απορρήτου**..... σελ 17
 - 4.1 Ποιος έχει δικαίωμα να υποβάλλει καταγγελία..... σελ 17
 - 4.2 Τι εμπεριέχει μία καταγγελία- Απαραίτητα έγγραφα..... σελ 17
 - 4.3 Ποιες καταγγελίες υποβάλλονται στην Α.Δ.Α.Ε. χωρίς να είναι στις αρμοδιότητές της..... σελ 19
 - 4.4 Πως μπορεί κάποιος να υποβάλλει καταγγελία..... σελ 19

- **Ενότητα 5:** Έχει πρόσβαση ο πολίτης σε έγγραφα που τον αφορούν..... σελ 20
- **Ενότητα 6:** Εθνική Στρατηγική Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών..... σελ 20
- **Ενότητα 7:** Κακόβουλες και ενοχλητικές κλήσεις..... σελ 21

Κεφάλαιο 2: ΠΑΡΟΧΟΙ

- **Ενότητα 1:** Το νομικό πλαίσιο που αφορά τις υποχρεώσεις των παρόχων..... σελ 23
- **Ενότητα 2:** Οι κυριότερες περιπτώσεις που οι πάροχοι απευθύνονται στην Α.Δ.Α.Ε..... σελ 24
- **Ενότητα 3:** Βασικές υποχρεώσεις για την Πολιτική Ασφαλείας των ηλεκτρονικών και ταχυδρομικών υπηρεσιών..... σελ 25
- **Ενότητα 4:** Το νομικό πλαίσιο της άρσης του απορρήτου..... σελ 27

Κεφάλαιο 3: Η ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΤΩΝ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

- **Ενότητα 1:** Προστασία..... σελ 29
- **Ενότητα 2:** Σύσταση από τις αρμόδιες αρχές..... σελ 31
- 2.1 Σκοπός- Ορισμοί..... σελ 31
- 2.2 Πολιτική Διασφάλισης Απορρήτου..... σελ 32
 - 2.2.1 Ορισμός..... σελ 32
 - 2.2.2 Πολιτική Ασφάλειας Προσωπικού και Πολιτική Αποδεκτής Χρήσης..... σελ 33
 - 2.2.3 Πολιτική Φυσικής Ασφάλειας..... σελ 34
 - 2.2.4 Πολιτική Λογικής Πρόσβασης..... σελ 35
 - 2.2.5 Πολιτική Ασφάλειας Ηλεκτρονικών αρχείων καταγραφής..... σελ 36
 - 2.2.6 Πολιτική Ασφάλειας κατά την Ανάπτυξη, Συντήρηση και Υποστήριξη του συστήματος Άρσης του Απορρήτου..... σελ 36
 - 2.2.7 Διαδικασία χειρισμού περιστατικών ασφαλείας..... σελ 37

- 2.2.8 Πολιτική εσωτερικού ελέγχου Διασφάλισης Απορρήτου κατά τη χρήση του Συστήματος Άρσης του Απορρήτου..... σελ 37
- 2.2.9 Πολιτική Ασφάλειας Εσωτερικού Δικτύου Συστήματος Άρσης του Απορρήτου..... σελ 38
- 2.2.10 Πολιτική Ασφάλειας αποθηκευμένων στοιχείων και περιεχομένου επικοινωνίας..... σελ 39

Επίλογος..... σελ 40

Βιβλιογραφία..... σελ 41

Πρόλογος

Η παρούσα εργασία έχει σαν σκοπό να αναδείξει το σημαντικό ρόλο της Α.Δ.Α.Ε. Η Α.Δ.Α.Ε. είναι μία ανεξάρτητη αρχή που έχει καθιερωθεί από το Σύνταγμα με διοικητική αυτοτέλεια. Επιπλέον, προστατεύει το απόρρητο των επιστολών, την ελεύθερη ανταπόκριση καθώς και την επικοινωνία με οποιονδήποτε άλλο τρόπο. Όταν ο κάθε χρήστης αισθάνεται ότι απειλείται η επικοινωνία του από κάποιον άλλο χρήστη (κλοπή στοιχείων, πληροφοριών, εικόνων, αρχείων κλπ.) απευθύνεται στην Α.Δ.Α.Ε. (Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών).

Η δομή της εργασίας έχει ως εξής: Αρχικά, χωρίζεται σε 3 κεφάλαια, το πρώτο αφορά τους πολίτες και τι ακριβώς χρειάζεται να γνωρίζουν για την προστασία του απορρήτου της επικοινωνίας τους. Το δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται στους παρόχους και περιγράφει τις υποχρεώσεις τους, οι κυριότερες περιπτώσεις που απευθύνονται στην Α.Δ.Α.Ε καθώς και στο νομικό πλαίσιο της άρσης του απορρήτου. Η εργασία μου ολοκληρώνεται με το τρίτο κεφάλαιο όπου αναλύονται διάφορες Πολιτικές που αφορούν την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών.

Αξίζει να σημειωθεί ο ορισμός της επικοινωνίας και λίγα λόγια γι' αυτήν. Η επικοινωνία είναι η διαδικασία της ανταλλαγής επικοινωνίας μεταξύ δύο ή περισσότερων μερών για τα οποία η πληροφορία έχει νόημα και η ανταλλαγή της ως πράξη. Επικοινωνία έχουμε για παράδειγμα μεταξύ έμβιων όντων με την ανταλλαγή σκέψεων, μηνυμάτων, συναισθημάτων ή πληροφορίας μέσω της ομιλίας, της εικόνας, της γραφής, της συμπεριφοράς κτλ.

Επιπλέον, η επικοινωνία είναι η διαδικασία με την οποία ένας πομπός Α (άνθρωπος/ ομάδα) μεταβιβάζει πληροφορίες, σκέψεις, ιδέες ή συναισθήματα σε ένα δέκτη Β (άνθρωπος/ ομάδα) με στόχο να ενεργήσει πάνω του με τρόπο ώστε να προκαλέσει σε αυτόν την εμφάνιση ιδεών, πράξεων ή συναισθημάτων και να επηρεάσει την κατάστασή του και τη συμπεριφορά του.

Τέλος, η επικοινωνία είναι μία διαδικασία συναλλαγής μηνυμάτων που δεν συμβαίνει απαραίτητα μεταξύ ανθρώπινων όντων αλλά κάθε οργανισμού ή μηχανής που είναι σε θέση να λάβει και να στείλει μηνύματα ή σήματα που επενεργούν στην πνευματική ή φυσική του κατάσταση ή στη συμπεριφορά του. Η επικοινωνία μπορεί

να είναι είτε αυθόρμητη και φυσική είτε προσχεδιασμένη και κωδικοποιημένη συνειδητά και προσεκτικά.

ΕΘΕΕ

Κεφάλαιο 1: ΠΟΛΙΤΕΣ

Ενότητα 1: Α.Δ.Α.Ε. (Ορισμός- Σκοπός, Σύνθεση- Στελέχωση, Αρμοδιότητες)

1.1 Η προστασία του Απορρήτου των Επικοινωνιών

Οι αρμόδιοι φορείς για την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών είναι η πολιτεία, οι εταιρίες παροχής υπηρεσιών επικοινωνιών καθώς και οι χρήστες και οι συνδρομητές των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Αρχικά, η πολιτεία δημιουργεί ένα θεσμικό πλαίσιο για να προσαρμόσει όλες τις τεχνολογικές εξελίξεις με σκοπό να προστατεύσει το απόρρητο των επικοινωνιών. Γι' αυτό το λόγο συστάθηκε η Α.Δ.Α.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 19 του Συντάγματος.

Όσον αφορά τις εταιρίες, αυτές προστατεύουν τις υπηρεσίες που παρέχουν το απόρρητο των επικοινωνιών και ενημερώνουν τους χρήστες / συνδρομητές σε περίπτωση κινδύνου ή τους δείχνουν ποια μέτρα να λάβουν για τη δική τους προστασία.

Τέλος, οι ίδιοι οι χρήστες και οι συνδρομητές πρέπει από μόνοι τους να πάρουν τα απαραίτητα μέτρα αυτοπροστασίας.

1.2 Ορισμός – Σκοπός της Α.Δ.Α.Ε.

Η Α.Δ.Α.Ε. είναι μία ανεξάρτητη αρχή που έχει καθιερωθεί από το άρθρο 19 παράγραφος 2, Νόμος 3115 / 2003 του Συντάγματος. Η Α.Δ.Α.Ε. δημιουργήθηκε ως εποπτεύων φορέας με σκοπό να προφυλάσσει κάθε είδους επικοινωνία. Με το Νόμο 3115 / 2003 ρυθμίζονται τα θέματα της συγκρότησης, των αρμοδιοτήτων και της λειτουργίας της Α.Δ.Α.Ε. Ενώ με το προεδρικό διάταγμα 40 / 2005 ρυθμίζεται η εσωτερική της διάρθρωση.

Πιο συγκεκριμένα, η Α.Δ.Α.Ε. προστατεύει το απόρρητο των επιστολών, την ελεύθερη ανταπόκριση και επικοινωνία με οποιονδήποτε άλλο τρόπο.

Τέλος, ελέγχει την τήρηση των όρων και τη διαδικασία άρσης του απορρήτου όπως προβλέπονται από το Νόμο.

1.3 Η Α.Δ.Α.Ε. ως ανεξάρτητη Αρχή

Η Α.Δ.Α.Ε. έχει διοικητική ανεξαρτησία, δηλαδή δεν μπορεί ο αρμόδιος Υπουργός ή κάποιο άλλο όργανο της εκτελεστικής εξουσίας να κάνει ιεραρχικό έλεγχο.

Σύμφωνα με τον κανονισμό της Βουλής, η Α.Δ.Α.Ε. υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο. Η Α.Δ.Α.Ε. όπως και οι άλλες συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες διοικητικές αρχές υπόκειται μόνο σε δικαστικό έλεγχο.

Όσον αφορά τα μέλη της, σύμφωνα με το άρθρο 101^Α του Συντάγματος, έχουν προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία και δεσμεύονται μόνο από το Νόμο για τις αρμοδιότητές τους. Η προσωπική ανεξαρτησία προστατεύει τα μέλη των ανεξάρτητων διοικητικών αρχών από οποιαδήποτε παρέμβαση σχετικά με τα καθήκοντά τους, ενώ στη λειτουργική ανεξαρτησία, οι ανεξάρτητες αρχές προστατεύονται έναντι των άλλων λειτουργιών (νομοθετική, εκτελεστική) ώστε τα μέλη τους να διατηρούν υποκειμενική γνώμη όταν πρόκειται να πάρουν θέση για κάποιο ζήτημα και να μην επηρεάζονται από εξωτερικές πιέσεις.

1.4 Η σύνθεση και η στελέχωση της Α.Δ.Α.Ε.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Νόμου 3115 / 2003 η Α.Δ.Α.Ε. συναποτελείται από την ολομέλεια και τη στελέχωσή της από το προσωπικό της όπως προκύπτει.

Η συγκρότηση της ολομέλειας της αρχής περιλαμβάνει τον πρόεδρο, τον αντιπρόεδρο, πέντε ακόμα μέλη, καθώς και τους αναπληρωτές τους όπου κατέχουν τις ίδιες αρμοδιότητες και τα ίδια προσόντα.

Η Βουλή είναι υπεύθυνη για την εκλογή όλων των παραπάνω προσώπων όπως ορίζονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 101^Α του Συντάγματος. Τα άτομα αυτά πρέπει να κατέχουν ευρεία κοινωνική αποδοχή και να ξεχωρίζουν για την επιστημονική τους κατάρτιση, την επαγγελματική τους ικανότητα είτε στον τεχνικό είτε στο νομικό τομέα.

Για τη στελέχωση του προσωπικού της Α.Δ.Α.Ε. συστάθηκαν 40 θέσεις, εκ των οποίων οι 18 είναι θέσης ειδικού επιστημονικού προσωπικού, 19 τακτικού

προσωπικού, 2 δικηγόρων και 1 θέση νομικού συμβούλου. Η εσωτερική διάρθρωση της Α.Δ.Α.Ε. διέπεται της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας.

1.5 Λήψη αποφάσεων της Α.Δ.Α.Ε.

Η Ολομέλεια της Αρχής, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της Α.Δ.Α.Ε., συνεδριάζει σε επαναλαμβανόμενα χρονικά διαστήματα έτσι ώστε τα παρευρισκόμενα μέλη με φανερή πλειοψηφία, εκτός από τις περιπτώσεις εντάσεων ή ασυμφωνίας των μελών, οπότε κι αυτή καθίσταται μυστική.

Η Α.Δ.Α.Ε. συνεδριάζει νομίμως εφόσον μετέχουν το λιγότερο 3 μέλη της Αρχής, συμπεριλαμβανομένου του προέδρου ή, σε περίπτωση που απουσιάζει, του αντιπροέδρου.

Βάσει του άρθρου 6 της απόφασης 44 (ΦΕΚ Β' 1642 / 7.11.2003) της Α.Δ.Α.Ε. πραγματοποιούνται ιδιωτικές συνεδριάσεις στην έδρα της. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται, καταγράφονται σε ειδικό βιβλίο αποφάσεων και απαγορεύεται η δημοσίευσή τους εφόσον δεν αφορούν την εθνική άμυνα και τη δημόσια ασφάλεια, σύμφωνα με το άρθρο 7 του Νόμου 3115 / 2003 του Συντάγματος.

1.6 Σημαντικότερες αρμοδιότητες

Η Α.Δ.Α.Ε. μπορεί να προβεί σε έλεγχο, πληροφορίες σχετικά με την αποστολή της και να αναγκαστεί να υποβάλλει κυρώσεις σε οποιαδήποτε περίπτωση παράβασης σύμφωνα με τη νομοθεσία.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου 3115 / 2003 του Συντάγματος είναι σε ισχύ οι παρακάτω αρμοδιότητες. Η Α.Δ.Α.Ε. μπορεί να προβεί κατόπιν παραγγελίας ή ακόμα και αυτεπαγγέλτως σε οποιονδήποτε έλεγχο δημόσιας ή ιδιωτικής αρχής όπου ασχολείται με ταχυδρομικές και τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες. Μετά από έλεγχο όπου διενεργείται από τα μέλη και το προσωπικό της, διαπιστώνεται η σωστή ή μη εφαρμογή του νόμου της οποιαδήποτε παραβίασης του απορρήτου της επικοινωνίας.

Επιπλέον, υποχρέωσή της είναι να δέχεται πληροφορίες σχετικά με το έργο της από δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς καθώς και από υφιστάμενους Υπουργούς.

Στόχος της είναι η συλλογή από υπηρεσίες, οργανισμούς και νομικά πρόσωπα έτσι ώστε να συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου της.

Υποχρέωσή της είναι η μη παραβίαση του απορρήτου σε στοιχεία που υποπίπτουν στην αντίληψή της κατά τη διάρκεια του ελέγχου της και αυτό την καθιστά αρμόδια μέχρι την οποιαδήποτε απόφαση του αρμόδιου δικαστηρίου. Όπως επίσης, μπορεί να καταστρέψει πληροφορίες, στοιχεία, δεδομένα τα οποία παράνομα παραβίασαν το απόρρητο των επικοινωνιών.

Επιπλέον, αρμοδιότητά της είναι να προστατεύει τα δικαιώματα των φυσικών προσώπων όταν προσβάλλονται από τη διαδικασία και τον τρόπο άρσης του απορρήτου.

Η Α.Δ.Α.Ε. δέχεται τη στήριξη και συνεργασία των αντίστοιχων αρχών άλλων κρατών και διεθνών οργανισμών σε συνδυασμό με άλλες αρχές της χώρας για θέματα τα οποία προκύπτουν.

Η Α.Δ.Α.Ε. γνωματεύει και απευθύνει συστάσεις και υποδείξεις έτσι ώστε να διασφαλιστούν τα μέτρα του απορρήτου των επικοινωνιών καθώς και τη διαδικασία άρσης του.

Τέλος, ανακοινώνονται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως οι οποιεσδήποτε αποφάσεις που έχει σχέση και ισχύ με τις παραπάνω αρμοδιότητές της και με την άμεση διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών.

Αρμοδιότητες της ΑΔΑΕ

- Άρθρο 9, Ν.3115/2003. Εγγύηση και **διασφάλιση της άρσης του απορρήτου** των επικοινωνιών
 - σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία ρυθμίζονται οι διαδικασίες, καθώς και οι τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση του απορρήτου, μετά από αρμόδια δικαστική και εισαγγελική έγκριση
 - Καθορισμός στοιχείων στα οποία επιτρέπεται η πρόσβαση
 - Τεχνικές μέθοδοι πρόσβασης
 - Υποχρεώσεις παρόχων επικοινωνίας
 - Τεχνικές λήψης, αναπαραγωγής, μεταβίβασης στοιχείων
 - Εγγυήσεις για χρήση και καταστροφή τους
 - Άλλες λεπτομέρειες της διαδικασίας
 - Έλεγχος τήρησης όρων – δεν υπεισέρχεται στην κρίση των αρμόδιων δικαστικών Αρχών

Ενότητα 2: Το Απόρρητο των Επικοινωνιών

2.1 Ορισμός

Μερικά βασικά στοιχεία που καλύπτει η νομοθεσία περί απορρήτου των επικοινωνιών, όσον αφορά τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες απορρήτου, θεωρείται αρχικά το περιεχόμενο της επικοινωνίας δηλαδή τα δεδομένα, οι εικόνες, τα μηνύματα καθώς και η φωνή των χρηστών που συνομιλούν. Στη συνέχεια, τα δεδομένα θέσης και κίνησης της τερματικής συσκευής, δηλαδή ο τόπος και ο χρόνος όπου πραγματοποιείται η συνομιλία μέσω δικτύου εντοπισμού. Τέλος, η ταυτότητα των συμμετεχόντων στην επικοινωνία προσώπων, δηλαδή η ταυτοπροσωπία των χρηστών με τα στοιχεία που έχουν καταγραφεί βάσει πιστοποιητικών εγγράφων (π.χ. ταυτότητα, λογαριασμό ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ έτσι ώστε να καταγράφεται η διεύθυνση κατοικίας των χρηστών, τον αριθμό φορολογικού μητρώου από την εφορία (Α.Φ.Μ) κτλ).

Όσον αφορά τις ταχυδρομικές υπηρεσίες απορρήτου θεωρείται αρχικά το περιεχόμενο της αλληλογραφίας (π.χ. επιστολές, καρτ ποστάλ, επιταγές, προσκλήσεις, διαφημιστικά έντυπα, λογαριασμοί κτλ). Στη συνέχεια, περιλαμβάνεται ο αποστολέας δηλαδή αυτός που στέλνει κάποιο φάκελο / επιστολή / δέμα κ.α. καθώς αναγράφονται τα στοιχεία του (διεύθυνση, τηλέφωνο) και τέλος ο παραλήπτης, δηλαδή αυτός που θα παραλάβει το φάκελο / επιστολή / δέμα κτλ που τον αφορά.

2.2 Ποιους προστατεύει το απόρρητο των επικοινωνιών

Βάσει του άρθρου 19 του Συντάγματος, φορείς του δικαιώματος θεωρούνται όλα τα φυσικά πρόσωπα και έχουν το δικαίωμα ανεξαρτήτως ιθαγένειας και εθνικότητας εφόσον πρόκειται για επικοινωνία εντός ή εκτός της χώρας που κατοικούν. Χρήση του δικαιώματος μπορούν να έχουν όλα τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού και δημόσιου δικαίου που χρήζουν συνταγματικών δικαιωμάτων. Τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου χρήζουν άμεση προστασία του απορρήτου της επικοινωνίας και διακατέχουν τη διασφάλιση άλλων δικαιωμάτων όπως η ελεύθερη επιχειρηματική τους δράση.

Χρήση του δικαιώματος είναι όργανα κρατικής εξουσίας, ιδιώτες, φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Επιδίωξη της προστασίας του απορρήτου θεωρείται η ελευθερία της επικοινωνίας και το απόρρητο όλων των μορφών επικοινωνίας.

2.3 Περιοχές ευθύνης παροχών και χρηστών

Οι πάροχοι ηλεκτρονικών επικοινωνιών εκπροσωπώντας το τηλεπικοινωνιακό δίκτυό τους αποδέχονται όλα τα αναγκαία μέτρα έτσι ώστε να διασφαλίσουν το απόρρητο των επικοινωνιών τους.

Οι χρήστες έχουν την υποχρέωση να φροντίζουν για το απόρρητο των επικοινωνιών στα ιδιωτικά δίκτυα, τα οποία περιλαμβάνουν τις ανάλογες διατάξεις μεταγωγής όπως και τις καλωδιώσεις στα κτίρια, τα εσωτερικά δίκτυα (LAN) και τα σταθερά ενσύρματα και ασύρματα τηλέφωνα, κινητά τηλέφωνα, φαξ και προσωπικοί υπολογιστές.

2.4 Πως μπορεί κάποιος να προστατέψει το απόρρητο των επικοινωνιών του

Χρήσιμες συμβουλές για την καλή λειτουργία της επικοινωνίας από τους χρήστες και κατ' επέκταση τους συνδρομητές ηλεκτρονικών επικοινωνιών περιλαμβάνονται στο ενημερωτικό έντυπο της Α.Δ.Α.Ε. με τίτλο «Προστασία του Απορρήτου των Επικοινωνιών».

2.5 Νομοθετικές ρυθμίσεις

Βάση του απορρήτου των επικοινωνιών αναφορά γίνεται στη συνταγματική διάταξη του άρθρου 19 του Συντάγματος. Στη σχετική παράγραφο του Νόμου 2225 / 1994 ορίζονται οι ρυθμίσεις για την προστασία της ελευθερίας, της ανταπόκρισης και της επικοινωνίας. Η Α.Δ.Α.Ε. συστάθηκε με τις διατάξεις του Νόμου 3115 / 2003, όπου στο άρθρο 4 του Νόμου 3471 / 2006, ο οποίος ορίζει θέματα προστασίας προσωπικών δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής όπου αφορά τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και οι διατάξεις του Νόμου 3674 / 2008 σχετικά με τη διασφάλιση του απορρήτου της τηλεφωνικής επικοινωνίας.

Περισσότερες λεπτομέρειες όσον αφορά τις νομοθετικές ρυθμίσεις σχετικά με το απόρρητο των επικοινωνιών περιλαμβάνονται στον ποινικό κώδικα που είναι σε ισχύ με το Νόμο 3674 / 2008, στα άρθρα 248 – 250 όπου τιμωρούν την παραβίαση του απορρήτου από ταχυδρομικούς υπαλλήλους καθώς και από υπαλλήλους τηλεπικοινωνιακών οργανισμών. Αξίζει να αναφερθούν τα άρθρα 370 και 370^Α του ποινικού κώδικα που τιμωρούν την παραβίαση του απορρήτου των επιστολών και των τηλεφωνημάτων.

Ενότητα 3: Άρση του Απορρήτου

3.1 Ορισμός

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 του Συντάγματος η άρση του απορρήτου των επικοινωνιών είναι μία διαδικασία βάσει της οποίας τα στοιχεία της επικοινωνίας, τα οποία είναι αυστηρά απόρρητα, γίνονται γνωστά σε συγκεκριμένες αρχές και για συγκεκριμένους λόγους.

Η άρση αυτή μπορεί να ισχύσει μόνο για τη δικαστική αρχή και όχι έναντι της διοίκησης για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για την εξακρίβωση σοβαρών εγκλημάτων.

Η συγκεκριμένη διαδικασία για την πραγμάτωση της συνταγματικής επιταγής εξειδικεύεται στο Νόμο 2225 / 1994 και στο ΠΔ 47 / 2005.

3.2 Πότε γίνεται άρση του απορρήτου

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Συντάγματος, η άρση του απορρήτου γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για την εξακρίβωση σοβαρών εγκλημάτων.

Βάσει των παραπάνω λόγων που εξειδικεύονται με τις ρυθμίσεις του ισχύοντος Νόμου 2225 / 1994, ο οποίος περιλαμβάνει τον κατάλογο εγκλημάτων για την εξακρίβωσή τους που μπορεί να οριστεί από τον αρμόδιο δικαστικού συμβουλίου η άρση του απορρήτου.

Τέλος, στην άρση του απορρήτου πρέπει να διασφαλίζεται η αρχή της αναλογικότητας και η άρση να λαμβάνει χώρα μόνο εντός των ρητά προβλεπόμενων χρονικά ορίων.

3.3 Διαδικασίες, τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Συντάγματος και τις ισχύουσες διατάξεις του Νόμου 2225 / 1994 και του ΠΔ 47 / 2005 προβλέπονται οι εξειδικευμένες διαδικασίες, οι τεχνικές και οι οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών.

Πιο συγκεκριμένα, ο ισχύον Νόμος 2225 / 1994 προβλέπει τους λόγους για τους οποίους επιτρέπεται η άρση του απορρήτου, τα όργανα που μπορούν να τη

διευθετήσουν, τη διαδικασία που επιβάλλεται σε κάθε περίπτωση να ακολουθείται καθώς και η επίτευξη της άρσης απορρήτου σε συγκεκριμένα χρονικά πλαίσια.

Όσον αφορά το ΠΔ 47 / 2005 προβλέπει τα είδη και τα επιμέρους στοιχεία της επικοινωνίας, τα οποία αφορούν την άρση του απορρήτου. Επίσης, προβλέπει τα μέσα και τις μεθόδους επίτευξης της άρσης του απορρήτου καθώς και τα καθήκοντα των παρόχων υπηρεσιών και δικτύων επικοινωνίας.

Τέλος, η Α.Δ.Α.Ε. αποδέχεται τις ρυθμίσεις του Αρμόδιου του Δικαστικού Συμβουλίου που αναγκάζουν την άρση του απορρήτου και διασφαλίζει την τήρηση των όρων και της διαδικασίας.

3.4 Είδη και μορφές επικοινωνίας που υπόκεινται στην άρση του απορρήτου

Σύμφωνα με το ΠΔ 47 / 2005 όπως διαμορφώνεται η άρση του απορρήτου δεν αναφέρεται στην προφορική επικοινωνία αλλά σε κάθε άλλη μορφή επικοινωνίας, η οποία διενεργείται μέσω δικτύου ή παρόχου υπηρεσιών επικοινωνιών και την οποία χρησιμοποιεί ο χρήστης κατά του οποίου λαμβάνεται το μέτρο της άρσης. Τα είδη και οι μορφές επικοινωνίας που περιλαμβάνονται στην άρση του απορρήτου θα αναφερθούν στη συνέχεια.

Τα είδη επικοινωνίας χωρίζονται σε γραπτά και προφορικά καθώς στη γραπτή επικοινωνία εντάσσονται οι επιστολές, τα δέματα, τα τηλεγραφήματα, οι ταχυδρομικές επιταγές, ότι αφορά δηλαδή την επιστολογραφία. Ενώ στην προφορική επικοινωνία εντάσσεται ό, τι έχει σχέση με την ομιλία.

Στην κατηγορία της προφορικής επικοινωνίας εντάσσεται η τηλετυπική, η τηλεφωνική σταθερή και κινητή επικοινωνία. Επιπλέον, στην ίδια κατηγορία ανήκει η ασύρματη επικοινωνία, δηλαδή η επικοινωνία όπου είναι σταθερή ασύρματη επικοινωνία, επικοινωνία κλειστών ομάδων κ.α.. Επίσης, υπάρχει και η επικοινωνία κάθε μορφής μέσω μισθωμένων κυκλωμάτων και η επικοινωνία μέσω δορυφόρου.

Μία ακόμη βασική κατηγορία που είναι πολύ σημαντική στην εποχή μας είναι η επικοινωνία μέσω διαδικτύου καθώς και η επικοινωνία δεδομένων μέσω δικτύων δεδομένων. Μεγάλο ποσοστό χρηστών αντιμετωπίζουν προβλήματα σ' αυτού του είδους επικοινωνίας, καθώς πέφτουν θύματα μιας συνομιλίας μέσω του διαδικτύου με άτομα τα οποία δε γνωρίζουν. Αυτοί οι χρήστες δίνουν ψεύτικα στοιχεία και

πληροφορίες με σκοπό να εξαπατήσουν και να παραπλανήσουν τα θύματά τους για να επιτευχθεί ο στόχος τους (π.χ. γνωριμία, βία, εξαπάτηση οικονομικού περιεχομένου αλλά και ηθικού κ.α.).

Επιπλέον, υπάρχουν και οι υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας, οι οποίες υπερτίθενται επί των προηγούμενων μορφών επικοινωνίας όπως είναι ο αυτόματος τηλεφωνητής, όταν απουσιάζει ο χρήστης ή δεν μπορεί να απαντήσει, αλλά χρησιμοποιείται και για άλλους σκοπούς, όπως η γρήγορη επικοινωνία σε διάφορες υπηρεσίες. Επιπρόσθετα, είναι και τα τηλεομοιοτυπήματα (fax) όταν οι χρήστες επιθυμούν να ανταλλάξουν αρχεία μεταξύ τους σε σύντομο χρονικό διάστημα χωρίς να είναι αναγκαίο να συναντηθούν, καθώς και τα γραπτά μηνύματα σε κείμενο και εικόνες/ βίντεο (sms, mms) έτσι ώστε να μπορούν να συνομιλούν οι χρήστες γραπτώς αν δεν έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνήσουν προφορικά. Ένας ακόμη τρόπος επικοινωνίας είναι μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e mail) για την ανταλλαγή αρχείων, εικόνων/ βίντεο και πληροφοριών μεταξύ των συνδρομητών. Επίσης, στην ίδια κατηγορία, ανήκουν οι υπηρεσίες πληροφοριών όπου μπορούν οι χρήστες να μάθουν ό, τι απορία αντιμετωπίζουν, η πρόσβαση σε ιστοσελίδες και σε βάση δεδομένων για να βρίσκουν πληροφορίες και στοιχεία που ψάχνουν σε σύντομο χρονικό διάστημα. Οι ηλεκτρονικές συναλλαγές είναι μία ακόμη μορφή επικοινωνίας καθώς μπορεί ο χρήστης μέσω διαδικτύου εύκολα και γρήγορα να πληρώσει λογαριασμούς και να αγοράσει προϊόντα και υπηρεσίες μέσω πιστωτικής ή άλλου είδους κάρτας.

Επιπλέον, είδη είναι και οι τηλεδιασκέψεις (π.χ. μαθήματα ομάδων μέσω διαδικτύου, συνεδρίες μέσω τηλεφώνου και διαδικτύου), οι πληροφορίες τηλεφωνικού καταλόγου όπου οι χρήστες μπορούν να πληροφορηθούν για στοιχεία του προσώπου που αναζητούν.

Οι υπηρεσίες εκτάκτου ανάγκης είναι μία από τις σημαντικότερες μορφές επικοινωνίας καθώς οι χρήστες όταν βρίσκονται σε έκτακτη ανάγκη (π.χ. φωτιά, προβλήματα υγείας, ληστεία, κακοποίηση κ.α.) καλούν την άμεση δράση για να τους βοηθήσουν (πυροσβεστική, νοσοκομεία. Αστυνομία κ.α.).

Τέλος, οι συνδυασμένες μορφές επικοινωνίας που περιλαμβάνουν περισσότερες της μιας από τις παραπάνω επικοινωνίες όπως είναι για παράδειγμα η

πρόσβαση σε δίκτυα δεδομένων ή σε δίκτυα Internet από το Επιλεγόμενο Δημόσιο Τηλεφωνικό Δίκτυο (PSTN).

3.5 Οι ποινές σε περίπτωση παραβίασης του απορρήτου

Σύμφωνα με τον ισχύον Νόμο 3674 / 2008 του ποινικού κώδικα, οι διατάξεις που περιγράφονται στα άρθρα 248 – 250 σχετικά με το απόρρητο των επικοινωνιών, τιμωρούν την παραβίαση του απορρήτου από ταχυδρομικούς υπαλλήλους καθώς και από υπαλλήλους τηλεπικοινωνιακών οργανισμών.

Πιο συγκεκριμένα, στα άρθρα 370 και 370^A του ποινικού κώδικα τιμωρούν την παραβίαση του απορρήτου των επιστολών και των τηλεφωνημάτων. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 10 του ισχύοντος Νόμου 3115 / 2003 η παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών ή των όρων και της διαδικασίας άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών τιμωρείται με ποινή φυλάκισης το λιγότερο ενός έτους και με χρηματική ποινή από 15.000 έως 60.000 ευρώ, εφόσον δεν προβλέπονται βαρύτερες ποινές από άλλες ισχύουσες διατάξεις.

Σε περίπτωση που ο παραβάτης ανήκει στο προσωπικό υπηρεσίας, οργανισμού, νομικού προσώπου ή επιχείρησης που ασχολείται με ταχυδρομικές, τηλεπικοινωνιακές ή άλλες υπηρεσίες σχετικές με την ανταπόκριση ή την επικοινωνία, η ποινή φυλάκισης που επιβάλλεται στην προκειμένη περίπτωση είναι τουλάχιστον 2 έτη και η χρηματική ποινή το λιγότερο 30.000 ευρώ.

3.6 Οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλει η Α.Δ.Α.Ε.

Στο άρθρο 11 του ισχύοντος Νόμου 3115 / 2003 προβλέπονται οι διοικητικές κυρώσεις που μπορεί να επιβάλλει η Α.Δ.Α.Ε. σε περίπτωση παραβάσεως της κείμενης νομοθεσίας σε σχέση με το απόρρητο των επικοινωνιών ή τους όρους και τις διαδικασίες άρσης του.

Οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται στο υπαίτιο νομικό ή φυσικό πρόσωπο σύμφωνα με το άρθρο αυτό και με αιτιολογημένη απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. εφόσον έχει κληθεί πρώτα για παροχή εξηγήσεων είναι, είτε σύσταση για συμμόρφωση σε συγκεκριμένη διάταξη της νομοθεσίας με προειδοποίηση επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση υποτροπής, είτε πρόστιμο από 15.000 έως 1.500.000 ευρώ.

Η Α.Δ.Α.Ε μπορεί να επιβάλλει μία ή παραπάνω από τις προαναφερθείσες κυρώσεις. Οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται από την Α.Δ.Α.Ε. προβλέπονται από το άρθρο 11 του Νόμου 3674 / 2008 ειδικά για τις περιπτώσεις παραβάσεως που αφορούν το απόρρητο της τηλεφωνικής επικοινωνίας. Πιο συγκεκριμένα, οι διοικητικές κυρώσεις στην περίπτωση αυτή είναι πρώτον, σύσταση για συμμόρφωση μέσα σε συγκεκριμένα χρονικά πλαίσια με προειδοποίηση επιβολής πρόστιμου σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης, δεύτερον πρόστιμο από 20.000 έως 5.000.000 ευρώ και τρίτον, αναστολή από ένα μήνα έως ένα έτος ή οριστική ανάκληση του δικαιώματος παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας.

Οι κυρώσεις της σύστασης και του προστίμου επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση της Α.Δ.Α.Ε. εφόσον ζητήσει ο ενδιαφερόμενος εξηγήσεις. Σε περίπτωση όπου η Α.Δ.Α.Ε. κρίνει ότι απαιτείται να επιβληθεί κύρωση αυστηρότερη του προστίμου, διαβιβάζει το φάκελο υπόθεσης στην ΕΕΤΤ η οποία εφόσον καλέσει τον ενδιαφερόμενο για να συλλέξει τις απαραίτητες εξηγήσεις, επιβάλλει την κύρωση της αναστολής ή ανάκλησης του δικαιώματος παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας. Τέλος, εφόσον η ΕΕΤΤ κρίνει ότι δεν αρμόζει στην περίπτωση αυτή η επιβολή της κύρωσης της αναστολής ή ανάκλησης του προαναφερθέντος δικαιώματος παροχής υπηρεσιών τηλεφωνίας επιστρέφει στην Α.Δ.Α.Ε. το φάκελο για να επιβάλλει πιο ήπια κύρωση.

Ενότητα 4: Καταγγελία για παραβίαση του απορρήτου

4.1 Ποιος έχει δικαίωμα να υποβάλλει καταγγελία

Για να υποβάλλει κάποιος χρήστης καταγγελία για παραβίαση του απορρήτου πρέπει να ανήκει στα φυσικά πρόσωπα καθώς και στα νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου. Καταγγελίες παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών μπορούν να υποβάλλουν οι χρήστες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και οι χρήστες ταχυδρομικών υπηρεσιών στην Αρχή όταν αντιληφθούν ότι υπάρχει κίνδυνος παραβίασης του απορρήτου των επικοινωνιών τους.

4.2 Τι εμπεριέχει μία καταγγελία- Απαραίτητα έγγραφα

Η καταγγελία που απευθύνεται στην Α.Δ.Α.Ε. πρέπει να εμπεριέχει αρχικά τα στοιχεία του απόμου που πραγματοποιεί την καταγγελία, στη συνέχεια τα πραγματικά

περιστατικά που συνέβησαν, τα αποδεικτικά στοιχεία (π.χ. ηχητικά ή γραπτά μηνύματα, απειλές κ.α.) καθώς και τους λόγους που στοιχειοθετούν την παραβίαση του απορρήτου που ισχυρίζεται ο καταγγέλλων.

Τα έγγραφα που απαιτούνται να υποβληθούν από τον καταγγέλλοντα θα αναφερθούν παρακάτω ανάλογα με τον τύπο σύνδεσης.

Εφόσον ο καταγγέλλων είναι συνδρομητής της σύνδεσης (δηλαδή έχει σύμβαση με τον πάροχο) τότε τα έγγραφα που θα χρειαστούν είναι μία φωτοτυπία του λογαριασμού της σύνδεσης ώστε να επιβεβαιώνεται η ταυτοπροσωπία καταγγέλλοντος και συνδρομητή.

Στην περίπτωση που ο καταγγέλλων δεν ταυτίζεται με τον συνδρομητή της σύνδεσης τότε υπάρχουν δύο κατηγορίες καταγγελλόντων. Στη μία κατηγορία ανήκει ο καταγγέλλων όπου είναι αποκλειστικός χρήστης της σύνδεσης και στη δεύτερη είναι η σύνδεση που χρησιμοποιείται από περισσότερους χρήστες (π.χ. σταθερό τηλέφωνο σε χώρο εργασίας).

Στην πρώτη κατηγορία, τα έγγραφα που απαιτούνται είναι μία φωτοτυπία του λογαριασμού σύνδεσης, μία Υπεύθυνη Δήλωση, σύμφωνα με το Νόμο 1599 / 1986, με το γνήσιο της υπογραφής του καταγγέλλοντος για την αποκλειστική χρήσης της καθώς και μία Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με τον ίδιο Νόμο με το γνήσιο της υπογραφής του συνδρομητή ότι συμφωνεί στον έλεγχο της σύνδεσης και στην παροχή των σχετικών με τον έλεγχο πληροφοριών στο χρήστη.

Στη δεύτερη κατηγορία, τα έγγραφα που απαιτούνται είναι μία φωτοτυπία του λογαριασμού της σύνδεσης καθώς και μία Υπεύθυνη Δήλωση, σύμφωνα με το Νόμο 1599 / 1986, με το γνήσιο της υπογραφής του συνδρομητή ότι συμφωνεί στον έλεγχο της σύνδεσης, ότι όλοι οι χρήστες έχουν ενημερωθεί για τον έλεγχο και για την παροχή των σχετικών πληροφοριών στο συνδρομητή και τον καταγγέλλοντα χρήστη και ότι δεν διατύπωσαν καμία αντίρρηση.

Επιπρόσθετα, μία ακόμη περίπτωση είναι κι αυτή μιας συγκεκριμένης σύνδεσης αλλά δεν υφίσταται λογαριασμός (π.χ. καρτοκινητό ή ανώνυμη σύνδεση στο διαδίκτυο). Τότε το έγγραφο που απαιτείται είναι μία Υπεύθυνη Δήλωση, σύμφωνα με το Νόμο 1599 / 1986, με το γνήσιο της υπογραφής όπου θα δηλώνεται ο κάτοχος της εν λόγω σύνδεσης.

Τέλος, όταν δεν αφορά κάποια συγκεκριμένη σύνδεση (π.χ. παρατυπίες του παρόχου) αλλά καιόταν πρόκειται για ανώνυμη καταγγελία τότε και στις δύο αυτές περιπτώσεις δεν απαιτούνται έγγραφα αλλά εξετάζεται κατά περίπτωση ανάλογα με τη φύση και τη σοβαρότητα της καταγγελίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι, για τις καταγγελίες που αφορούν σε ταχυδρομικές υπηρεσίες ανάλογα με την περίπτωση υποβάλλονται και τα κατάλληλα έγγραφα (π.χ. συστημένο γράμμα, απόδειξη παραλαβής για ταχυμεταφορές).

4.3 Ποιες καταγγελίες υποβάλλονται στην Α.Δ.Α.Ε. χωρίς να είναι στις αρμοδιότητές της

Στην Α.Δ.Α.Ε. υποβάλλονται αρκετές καταγγελίες οι οποίες όμως δε συμπεριλαμβάνονται στις αρμοδιότητές της. Μερικές καταγγελίες που δέχεται η Α.Δ.Α.Ε. είναι αιτήματα που αφορούν σε υποχρεώσεις λογαριασμών με την ονοματοδοσία. Ακόμη, πολλές καταγγελίες αφορούν σε « spam » (δηλαδή η μαζική αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων ή άλλων σε μια προσπάθεια προώθησης προϊόντων ή ιδεών) καθώς και στην καταγραφή συνομιλιών σχετικών με επαγγελματικές συναλλαγές. Σε περίπτωση αναρμοδιότητας, αφού γίνει πρώτα ο απαραίτητος έλεγχος της υπόθεσης, αποστέλλεται η καταγγελία στην Αρμόδια Αρχή ή Επιτροπή. Αν η καταγγελία αφορά σε ιδιωτικούς χώρους τότε αποστέλλεται στον καταγγέλλοντα απαντητική επιστολή. Σε όλες τις περιπτώσεις η Αρχή ενημερώνει εγγράφως τον καταγγέλλοντα.

Οι καταγγελίες που συμπεριλαμβάνονται στις αρμοδιότητες της Αρχής αφορούν κυρίως παρόχους τηλεπικοινωνίας (σταθερά, κινητά, ασύρματα), διαδικτύου, διαδικτυακών υπηρεσιών (ISPS, ASP'S) και ταχυδρομικών υπηρεσιών.

4.4 Πως μπορεί κάποιος να υποβάλει καταγγελία

Οι χρήστες / συνδρομητές μπορούν να υποβάλλουν καταγγελία ταχυδρομικά στη διεύθυνση Ιερού Λόχου 3, Μαρούσι 15124 Αθήνα και με φαξ στον αριθμό +30-210-6887666. Επίσης, γίνεται και αυτοπροσώπως από τον καταγγέλλοντα στην έδρα της Α.Δ.Α.Ε. στη διεύθυνση που προαναφέρθηκε στις ώρες υποδοχής όπου είναι 10:00-12:00 πμ. τις εργάσιμες ημέρες.

Ενότητα 5: Έχει πρόσβαση ο πολίτης σε έγγραφα που τον αφορούν

Ο κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα μετά από γραπτή αίτησή του να ενημερώνεται για τα διοικητικά έγγραφα που τον αφορούν σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Τα διοικητικά έγγραφα που μπορεί να πληροφορηθεί ο κάθε ενδιαφερόμενος είναι όσα εντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως είναι οι αποφάσεις, γνωμοδοτήσεις, εγκύκλιες οδηγίες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εκθέσεις, μελέτες καθώς και απαντήσεις της Διοίκησης. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφο 2, όποιος πολίτης έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται ύστερα από γραπτή αίτησή του να ενημερώνεται για ιδιωτικά έγγραφα τα οποία φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με την υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί από αυτές ή έχει εκτελεστεί από αυτές. Σύμφωνα με το άρθρο 7 του Νόμου 3115 / 2003, οι αποφάσεις της Α.Δ.Α.Ε. μπορούν να ανακοινώνονται δημοσίως εκτός αν αφορούν την εθνική άμυνα ή τη δημόσια ασφάλεια.

Οι άμεσα ενδιαφερόμενοι πολίτες μπορούν να έχουν πρόσβαση στα αποσπάσματα πρακτικών των συνεδριάσεων της Ολομέλειας που αφορούν την υπόθεση τους καθώς επίσης και στους φακέλους των υποθέσεων που εκτελέστηκαν από την Α.Δ.Α.Ε.

Η Α.Δ.Α.Ε. σε κάθε περίπτωση έχει την υποχρέωση να δημοσιεύει δεδομένα και πληροφορίες για φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία μπορεί να επηρεάσουν είτε αρνητικά την επαγγελματική ή την κοινωνική τους θέση, είτε την προσωπικότητά τους εκτός αν προκύπτει σχετική υποχρέωση της από το νόμο.

Ενότητα 6: Εθνική Στρατηγική Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών

Από το 2004 η Α.Δ.Α.Ε. έχει προτείνει την εκτέλεση ολοκληρωμένης Εθνικής Στρατηγικής Ασφάλειας Δικτύων και Πληροφοριών υποδεικνύοντας την υποχρεωτική ύπαρξη σχεδιασμού πολιτικής που αφορά την ασφάλεια ηλεκτρονικών δικτύων και πληροφοριακών συστημάτων που είναι απαραίτητα για τη χώρα.

Επίσης, πολλές φορές έχει τονίσει την απουσία θεσμικού πλαισίου για να ελέγχονται τα δίκτυα, οι κρίσιμες υποδομές, τα δίκτυα των επιχειρήσεων, οι οργανισμοί καθώς και τα δίκτυα των υπουργείων.

Τέλος, σύμφωνα με το Νόμο 3674 / 2008 (ΦΕΚ 136 / Α / 10.7.08) πραγματοποίησαν κάποια νομοθετικά μέτρα για την ενδυνάμωση του θεσμικού πλαισίου διασφάλισης του απορρήτου της τηλεφωνικής επικοινωνίας. Ο ίδιος νόμος προβλέπει και την εκτέλεση Εθνικού Σχεδίου Ασφάλειας των Επικοινωνιών.

Ενότητα 7: Κακόβουλες και Ενοχλητικές Κλήσεις

Στις μέρες μας, είναι πολύ συχνό το φαινόμενο των κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων με απόκρυψη αριθμού, αν κάποιος λοιπόν αντιμετωπίζει αυτό το πρόβλημα έχει δικαίωμα να ζητήσει από τον πάροχο της σύνδεσης του τηλεφώνου, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τις 15 μέρες, να προχωρήσει στη διακοπή της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής για τις εισερχόμενες κλήσεις και να γνωστοποιεί εγγράφως στον πάροχο τον κατάλογο με τους αριθμούς που σας κάλεσαν στο διάστημα αυτό. Πιο συγκεκριμένα, αυτός που σας καλεί, ένα ηχογραφημένο μήνυμα από την υπηρεσία ότι δεν δέχεστε κλήση και ύστερα λαμβάνει ο πάροχος γραπτό μήνυμα των συγκεκριμένων εισερχόμενων κλήσεων.

Στην περίπτωση που επιθυμεί ο πάροχος να ενημερωθεί για την ταυτότητα του κακοβούλως καλούντος συνδρομητή / χρήστη αυτό θα πρέπει να διαταχθεί από τον αρμόδιο ανακριτή / εισαγγελέα με ειδική παραγγελία προς τους κατόχους στο πλαίσιο τακτικής ανάκρισης κατόπιν σχετικής εγκλήσεως.

Τέλος, περισσότερες πληροφορίες για τη διαδικασία αυτή μπορεί να βρει κάποιος στην ιστοσελίδα της Α.Δ.Α.Ε. στην ενότητα « Νομοθετικό πλαίσιο» (www.adae.gr/nomothetiko_plaisio/elliniki_nomothesia/praxeis-tis-adae) όπου είναι αναρτημένη η πράξη της Α.Δ.Α.Ε. (απόφαση υπ' αριθμόν 159 / 2006, ΦΕΚ 18533 / 21.12.2006) που αφορά στη διακοπή της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής για τον εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων διευθετώντας τη διαδικασία που θα πρέπει να ακολουθεί εκείνος που κάνει την αίτηση καθώς και τις

υποχρεώσεις που προκύπτουν στο πλαίσιο αυτό για τους φορείς παροχής δημοσίου δικτύου ή διαθέσιμης υπηρεσίας ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Κεφάλαιο 2: ΠΑΡΟΧΟΙ

Ενότητα 1: Το νομικό πλαίσιο που αφορά τις υποχρεώσεις των παρόχων

Σε χρήση της υποχρέωσης του άρθρου 19 του Συντάγματος ο Νόμος 2225 / 1994 «Για την προστασία της ελευθερίας της ανταπόκρισης και επικοινωνίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 121 / 20-7-94), όπως διαμορφώθηκε με τον ισχύον Νόμο 3115 / 2013 «Αρχή Διασφάλισης του απορρήτου των επικοινωνιών» (ΦΕΚ Α' 47), διαμορφώνει ανασταλτικά τα προαπαιτούμενα της άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών. Με το ΠΔ 47 / 2005 « Διαδικασίες καθώς και τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και τη διασφάλιση του» (ΦΕΚ Α' 64) διαμορφώνονται αναλυτικά οι συγκεκριμένες τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών.

Επίσης, οι ευθύνες των παρόχων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών είναι σχετικές με τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών και περιλαμβάνονται στο Νόμο 3471 / 2006 («Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και τροποποίηση του Νόμου 2472 / 1997» ΦΕΚ Α' 133), το Νόμο 3674 / 2008 («Ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου διασφάλισης του απορρήτου της τηλεφωνικής επικοινωνίας» ΦΕΚ Α' 136), το Νόμο 3917 / 2011 («Διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία, σε συνάρτηση με την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημοσίων δικτύων επικοινωνιών, χρήση συστημάτων επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή ήχου ή εικόνας σε δημόσιους χώρους και άλλες διατάξεις.» ΦΕΚ Α' 22) και το Νόμο 4070 / 2012 («Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, μεταφορών, Δημόσιων έργων και άλλες διατάξεις» ΦΕΚ Α' 82) όπως ισχύουν.

Με βάση το άρθρο 6, παρ.1, περ. ιβ' του Συμβουλίου της Επικρατείας, χρήση της υποχρέωσης του άρθρου 19 του Συντάγματος ο Νόμος 2225 / 1994 «Για την προστασία της ελευθερίας, της ανταπόκρισης και επικοινωνίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 121 / 20-7-94) όπως διαμορφώθηκε με τον ισχύον Νόμο 3115 / 2003 «Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών» (ΦΕΚ Β' 2715), η οποία αντισταθμίζει τους κανονισμούς της που είχαν δημοσιοποιηθεί στα ΦΕΚ Β' 87 / 2005 και 88 / 2005.

Κατόπιν εκτέλεσης πληρεξούσιων διατάξεων του Ισχύον Νόμου 3471 / 2006, η Αρχή έχει δημοσιεύσει την υπ' αριθμών 2322 / 2006 πράξη για την «εξουδετέρωση της δυνατότητας μη αναγραφής της καλούσας γραμμής για τον εντοπισμό κακόβουλων ή ενοχλητικών κλήσεων» (ΦΕΚ Β' 1853), όπως διαμορφώθηκε, καθώς και την υπ' αριθμών 2002 / 2008 «πράξη της Α.Δ.Α.Ε. για την επεξεργασία κλήσεων έκτακτης ανάγκης για την παροχή πληροφοριών στους αρμόδιους για την αντιμετώπιση καταστάσεων ανάγκης φορείς» (ΦΕΚ Β' 1898 / 2008).

Ενότητα 2: Οι κυριότερες περιπτώσεις που οι πάροχοι απευθύνονται στην Α.Δ.Α.Ε.

Βάσει του κανονισμού για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΦΕΚ Β' 2715 / 17-11-2011) οι πάροχοι είναι υπεύθυνοι να καταθέσουν στην Α.Δ.Α.Ε. προς έγκριση την πολιτική Ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών καθώς και κάθε αναδιάρθρωση αυτής. Η πολιτική Ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών έχει ως κύριο μέλημα τη διασφάλιση των δεδομένων επικοινωνίας και των πληροφοριακών και επικοινωνιακών συστημάτων από πιθανούς επίφοβους παράγοντες ούτως ώστε να προστατεύεται το απόρρητο των επικοινωνιών. Τα πρόσωπα που διαθέτουν δίκτυα ή και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όπως αυτά διαμορφώνονται από την εκάστοτε νομοθεσία έχουν την υποχρέωση να πληροφορούν άμεσα την Α.Δ.Α.Ε. σε περίπτωση που συμβεί οποιαδήποτε αλλαγή ως προς τις δραστηριότητες παροχής δικτύων ή και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών καθώς και στην περίπτωση που συμβεί κάποια αλλαγή στην εταιρική μορφή και στην έδρα τους.

Επίσης, από τα υπόχρεα πρόσωπα απαιτείται η ενημέρωση της Α.Δ.Α.Ε. σε κάθε περίπτωση που χρειάζεται η πληροφόρηση της Αρχής σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία αναφορικά με συμβάντα ασφαλείας ή υποκλοπές δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (άρθρο 8, Νόμος 3674 / 2008, άρθρο 12 Νόμος 3471 / 2006 και άρθρο 37 Νόμος 4070 / 2012).

Οι πάροχοι ηλεκτρονικών επικοινωνιών έχουν την υποχρέωση να καταθέτουν στην Α.Δ.Α.Ε. ετησίως παρουσίαση με στοιχεία που αναφέρονται στην επεξεργασία δεδομένων θέσης και στην αποστολή των σχετικών πληροφοριών για κλήσεις στον

ενιαίο ευρωπαϊκό αριθμό κλήσης έκτακτης ανάγκης 112, με βάση την πράξη της Α.Δ.Α.Ε. για την επεξεργασία κλήσεων έκτακτης ανάγκης για την παροχή πληροφοριών στους αρμόδιους για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης φορείς (ΦΕΚ 1898 / Β / 17.09.2008).

Αναφορικά με τη διεξαγωγή ενεργειών άρσης του απορρήτου ο πάροχος υπηρεσίας ή δικτύου έχει την υποχρέωση να ενημερώσει την Α.Δ.Α.Ε. για οποιοδήποτε έκτακτο συμβάν ή πρόβλημα που ίσως προκύψει κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης μίας διάταξης που του έχει αποσταλεί (Π.Δ. 47 / 2005 «Διαδικασίες καθώς και τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και τη διασφάλισή του» ΦΕΚ Α'64/10-03-05).

Τέλος, κατατίθεται στον πρόεδρο της Α.Δ.Α.Ε., το πρώτο τετραήμερο κάθε τετραμήνου, δήλωση από τον πάροχο στην οποία περιλαμβάνονται οι διατάξεις και τα βουλεύματα για την άρση του απορρήτου καθώς και οι αρχές που είχαν καταθέσει το σχετικό αίτημα (άρθρο 7 του Νόμου 3674 / 2008).

Ενότητα 3: Βασικές υποχρεώσεις για την Πολιτική Ασφαλείας των Ηλεκτρονικών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών

Σύμφωνα με τον κανονισμό της Α.Δ.Α.Ε. για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (ΦΕΚ Β' 2715 / 17.11.2011), οι βασικές υποχρεώσεις των παρόχων ηλεκτρονικών επικοινωνιών για την Πολιτική Ασφαλείας θα αναφερθούν παρακάτω.

Αρχικά, κάθε πάροχος έχει την υποχρέωση να καταρτίσει και να προσαρμόσει οποιαδήποτε στιγμή καθορισμένη πολιτική για τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών. Επίσης, ο πάροχος υποχρεούται να καταθέσει την Πολιτική Ασφάλειας για τη Διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών προς έγκριση στην Α.Δ.Α.Ε. καθώς και να εφαρμόσει την εν λόγω πολιτική.

Στη συνέχεια, η Πολιτική Ασφαλείας έχει συγκροτημένη δομή και απαρτίζεται από επιμέρους πολιτικές οι οποίες καθορίζουν τις απαιτήσεις ασφάλειας που πρέπει να ικανοποιούνται για κάθε επιμέρους κατηγορία ειδικών θεμάτων όπως διατυπώνεται στον κανονισμό.

Τέλος, υποχρεούται να διορίσει συγκεκριμένο εργαζόμενο του ως Υπεύθυνο Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών αναθέτοντάς του την ευθύνη ελέγχου της διεκπεραίωσης των μέτρων και των απαιτήσεων που αναφέρονται στην Πολιτική Ασφάλειας για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών.

Όσον αφορά τον κανονισμό της Α.Δ.Α.Ε. για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (ΦΕΚ 384 / Β / 24-3-2005) νομοθετεί τις υποχρεώσεις των ταχυδρομικών επιχειρήσεων σχετικά με το απόρρητο των ταχυδρομικών υπηρεσιών καθώς και τις ενέργειες ελέγχου των επιχειρήσεων από την Α.Δ.Α.Ε. ως προς τη διαφύλαξη των υποχρεώσεων αυτών.

Σύμφωνα με τον κανονισμό, κάθε ταχυδρομική επιχείρηση υποχρεούται να ενημερώσει στην Α.Δ.Α.Ε. τον υπεύθυνο ασφαλείας καθώς και τα στοιχεία επικοινωνίας του. Επίσης, κάθε ταχυδρομική επιχείρηση είναι υποχρεωμένη να γνωστοποιεί στην Α.Δ.Α.Ε. το όνομα του εξουσιοδοτημένου προσώπου σύμφωνα με το άρθρο 7 του ΠΔ 47 / 2005 αναφορικά με τις ενέργειες της άρσης του απορρήτου.

Ο κανονισμός της Α.Δ.Α.Ε. προνοεί ότι κάθε ταχυδρομική επιχείρηση που μεταφέρει ταχυδρομικά αντικείμενα (επιστολές, δέματα, ταχυδρομικές επιταγές, διαφημιστικό υλικό, υλικό επιχειρήσεων) έχει την υποχρέωση να παρέχει και να υλοποιεί Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών η οποία κατατίθεται στην Α.Δ.Α.Ε. Στη συνέχεια, Η αρχή να αποδέχεται την Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών αφού εναρμονίζεται με βάσει τα προαπαιτούμενα του κανονισμού.

Η Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών, η οποία αναφέρεται διεξοδικά στα ειδικά μέτρα που θέτει κάθε ταχυδρομική επιχείρηση για τη διασφάλιση του απορρήτου των υπηρεσιών της, πρέπει να συναποτελείται από μία συστοιχία αυτών.

Αρχικά, τις διεξοδικές ενέργειες από τη σύνταξη έως και την κοινοποίηση του ταχυδρομικού αντικειμένου και τα μέτρα που λαμβάνονται από την επιχείρηση, κατά τη διάρκεια των ενεργειών αυτών, ώστε να διασφαλίζεται το απόρρητο της επικοινωνίας όπως απαιτεί το άρθρο 19 του Συντάγματος και όπως διαμορφώνεται στο άρθρο 6 του κανονισμού της Α.Δ.Α.Ε.

Επίσης, τη λεπτομερή περιγραφή των ευάλωτων σημείων και τα αποτρεπτικά μέτρα που λαμβάνονται στα σημεία αυτά ώστε να διασφαλίζεται στο έπακρον το απόρρητο της επικοινωνίας (άρθρο 6 του κανονισμού της Α.Δ.Α.Ε.).

Επιπλέον, τους κανονισμούς που ακολουθεί η Ταχυδρομική Επιχείρηση και το προσωπικό αυτής ώστε να εναρμονίζεται πλήρως στις απαιτήσεις του άρθρου 7 του κανονισμού της Α.Δ.Α.Ε. σχετικά με την εξασφάλιση της μυστικότητας.

Επιπρόσθετα, στην ταχυδρομική επιχείρηση γίνεται ακριβής ανάλυση της διαδικασίας της άρσης απορρήτου όταν αυτό επικαλεστεί από τις αρμόδιες δικαστικές αρχές σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ισχύουσα νομοθεσία (Νόμος 2225 / 1994 άρθρα 3-3-5 και Π.Δ. 47 / 2005 άρθρα 7-8).

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι η Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών που κατατίθενται στην Α.Δ.Α.Ε. έχει ως στόχο στη Διασφάλιση του Απορρήτου των Ταχυδρομικών Επικοινωνιών και δεν πρέπει να συσχετίζεται με το Χάρτη Υποχρεώσεων Καταναλωτή που διέπει την κάθε ταχυδρομική επιχείρηση στην ΕΕΕΤ (Κανονισμός Γενικών Αδειών παροχής ταχυδρομικών υπηρεσιών, άρθρο 5).

Ενότητα 4: Το νομικό πλαίσιο της άρσης του απορρήτου

Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ.1 του ισχύοντος Νόμου 3115 / 2003 η Α.Δ.Α.Ε. είναι υπεύθυνη για να ελέγχει την ορθή λειτουργία της διαφύλαξης των προϋποθέσεων και της ενέργειας άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών, χωρίς να διερευνά τη γνωμοδότηση των ενδεδειγμένων δικαστικών αρχών.

Ο Νόμος 2225 / 1994 « Για την προστασία της ελευθερίας της ανταπόκρισης και επικοινωνίας και άλλες διατάξεις», όπως ρητά ορίζει το άρθρο 19 του Συντάγματος και θέτει το πλαίσιο προϋποθέσεων άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών. Με το Π.Δ. 47 / 2005 «Διαδικασίες καθώς και τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών για τη διασφάλισή του» (ΦΕΚ Α' 64), θεσπίζονται αναλυτικότερα συγκεκριμένες τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση απορρήτου των επικοινωνιών.

Διατάξεις σχετικές με την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών περιλαμβάνονται και στο Νόμο 3917 / 2011 «Διατήρηση δεδομένων που παράγονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία σε συνάρτηση με την παροχή διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών ή δημοσίων δικτύων επικοινωνιών , χρήση συστημάτων επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή ήχου ή εικόνας σε δημόσιους χώρους και σε συναφείς διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 22).

Η εκδοθείσα απόφαση υπ' αριθμών 52 / 2009 της Α.Δ.Α.Ε. «Σύσταση για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών από τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών κατά τη Λειτουργία του Συστήματος Άρσης Απορρήτου σε πραγματικό χρόνο», καθώς και την απόφαση υπ' αριθμών 53 / 2009 «Σύσταση για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών από τις Αρμόδιες Αρχές κατά τη Λειτουργία του Συστήματος Άρσης του Απορρήτου σε πραγματικό χρόνο». Κύριο μέλημα των συστάσεων είναι η καταχώρηση των προϋποθέσεων που προτείνονται να πραγματοποιούν οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και οι αρμόδιες αρχές για τη διασφάλιση του απορρήτου κατά την εφαρμογή, τον έλεγχο και τη χρήση του συστήματος άρσης απορρήτου των επικοινωνιών σε πραγματικό χρόνο.

Κεφάλαιο 3: Η Προστασία του Απορρήτου των Επικοινωνιών

Ενότητα 1: Προστασία (το συνταγματικό κατοχυρωμένο δικαίωμα και ο ρόλος της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών)

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 19 του Συντάγματος:

«1. Το απόρρητο των επιστολών και της ελεύθερης ανταπόκρισης ή επικοινωνίας με οποιονδήποτε άλλο τρόπο είναι απόλυτα απαραβίαστο. Ο Νόμος ορίζει τις εγγυήσεις, υπό τις οποίες η δικαστική αρχή δε δεσμεύεται από το απόρρητο για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων».

Προστατευόμενοι του άρθρου 19 του Συντάγματος είναι όλα τα φυσικά πρόσωπα Έλληνες και μη, οι οποίοι επικοινωνούν είτε ενδοχωρίως είτε εξωχωρίως. Τις προϋποθέσεις του άρθρου 19 μπορούν επίσης να καρπώνονται και όλα τα νομικά πρόσωπα του δημοσίου δικαίου των οποίων το καταστατικό είναι με τέτοιο τρόπο καταρτισμένο ώστε να τους επιτρέπεται δια νόμου. Τέτοια νομικά πρόσωπα του δημοσίου δικαίου είναι τα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Πέραν του ελληνικού Συντάγματος το απόρρητο των επικοινωνιών προστατεύεται από τα διάφορα δίκαια ανά τον κόσμο όπως για παράδειγμα στο άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του ανθρώπου, στο άρθρο 17 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και σε διεθνές επίπεδο στο άρθρο 19 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ο.Η.Ε.), στο άρθρο 17 του Διεθνούς Συμφώνου περί Ατομικών και Πολιτικών Δικαιωμάτων της 19-12-1966 όπως αυτό ισχύει.

Το απόρρητο της επικοινωνίας διαφυλάσσεται για κάθε υπαρκτό ή μελλοντικό μέσο επικοινωνίας, εφόσον το μέσο αυτό είναι από τη φύση του κατάλληλο για την πραγματοποίηση της επικοινωνίας σε συνθήκες μη δημοσιότητας. Το απόρρητο των τηλεπικοινωνιών το διαφυλάσσουν οι υπηρεσίες παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και στο πλαίσιο αυτό έχουν την υποχρέωση να πληροφορούν τους χρήστες τους για τα απαραίτητα μέτρα προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών τους, καθώς και για τους κινδύνους που караδοκούν, όσον αφορά στην παραβίαση του απορρήτου των επικοινωνιών τους. Η πολιτεία στα πλαίσια της προάσπισης του θεσμικού πλαισίου του απορρήτου των επικοινωνιών, σύστησε την Αρχή

Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 του Συντάγματος που αναφέρθηκε παραπάνω.

Η Α.Δ.Α.Ε., στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, που θα αναφερθούν στη συνέχεια, έχει ως σκοπό την προστασία του απορρήτου των επιστολών και της ελεύθερης επικοινωνίας με οποιοδήποτε μέσο.

Σε περίπτωση που αντιληφθούν ότι έχει παραβιαστεί το απόρρητο των επικοινωνιών, τα φυσικά αλλά και τα νομικά πρόσωπα του δημοσίου και του ιδιωτικού δικαίου έχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν τη σχετική καταγγελία στην αρμόδια Αρχή που στην προκειμένη περίπτωση είναι η Α.Δ.Α.Ε.

Η καταγγελία που απευθύνεται στην Α.Δ.Α.Ε. απαιτείται να περιλαμβάνει τα στοιχεία του καταγγέλλοντος, τα πραγματικά περιστατικά που έχουν συμβεί, τα αποδεικτικά στοιχεία παραβίασης του απορρήτου της επικοινωνίας του προσώπου καθώς και τους λόγους που συνιστούν την ισχυριζόμενη παραβίαση του απορρήτου.

Σε μερικές περιπτώσεις η Α.Δ.Α.Ε. λαμβάνει καταγγελίες οι οποίες δεν εντάσσονται στην αρμοδιότητά της, όπως για παράδειγμα είναι και οι καταγγελίες υπερχρέωσης λογαριασμών, ζητήματα που έχουν σχέση με την ονοματοδοσία, καταγγελίες που αφορούν σε spam (μαζική αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων ή άλλων σε μία προσπάθεια προώθησης προϊόντων ή ιδεών). Σ' αυτή την περίπτωση αναρμοδιότητας, η Αρχή μεταβιβάζει την αίτηση / καταγγελία στην άλλη αρμόδια Αρχή ή επιτροπή.

Στις αρμοδιότητες της Α.Δ.Α.Ε. περιλαμβάνονται οι καταγγελίες που αφορούν στους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους καθώς και σε παρόχους διαδικτύου και δικτυακών υπηρεσιών.

Τέλος, το συνταγματικό εξασφαλισμένο αγαθό της προστασίας του απορρήτου των επικοινωνιών έχει διακρίσεις σε περιπτώσεις που αυτό υποχρεώνεται από λόγους εθνικής ασφάλειας ή για την εξακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών ποινικών αδικημάτων. Σε κάθε περίπτωση ωστόσο άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών θα πρέπει να διαφυλάσσεται η αρχή της αναλογικότητας και της εξασφάλισης ορισμένων χρονικών ορίων με σκοπό να μην παραβιάζεται το αγαθό της προστασίας του απορρήτου με την πρόφαση της ύπαρξης λόγων εθνικής ασφάλειας ή εξακρίβωσης ιδιαίτερα σοβαρών ποινικών αδικημάτων.

Ενότητα 2: Σύσταση από τις αρμόδιες Αρχές

ΑΠΟΦΑΣΗ

(αρίθμ: 53 / 2009)

Θέμα: « Σύσταση για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών από τις Αρμόδιες Αρχές κατά τη Λειτουργία του Συστήματος Άρσης Απορρήτου σε πραγματικό χρόνο» .

Την Τετάρτη, 14 Ιανουαρίου 2009 και ώρα 10:30 π.μ. συνήλθε σε συνεδρίαση η Ολομέλεια της Α.Δ.Α.Ε., παρισταμένου του Προέδρου Κ.Α. Λαμπρινοπούλου, του Αντιπροέδρου Κ.Μ. Καρατζά και των τακτικών μελών κ.κ. Σ. Κάτσικα, Χ. Καψάλη, Ι. Βενιέρη, Κ. Μαραβέλα και Σ. Σκοπετέα.

Έχοντας υπόψη το άρθρο 19 του Συντάγματος, το Νόμο 3115 / 2003 («Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών», ΦΕΚ Β' 47 / 27.02.2008) και ιδίως τα άρθρα 1 παράγραφος 1 και 6 παράγραφος 1 περί του νόμου αυτού, το Π.Δ. 47 / 05 («Διαδικασίες καθώς και τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και για τη διασφάλισή του» ΦΕΚ Α' 64 / 10-03-05) και το πρακτικό της συνεδρίασης της Ολομέλειας της Αρχής της 01.10.2008, η Ολομέλεια της Α.Δ.Α.Ε. αποφάσισε την έγκριση της ακόλουθης «Σύστασης για τη Διασφάλιση του Απορρήτου των Επικοινωνιών από τις Αρμόδιες Αρχές κατά τη Λειτουργία του Συστήματος Άρσης Απορρήτου σε πραγματικό χρόνο».

2.1 Σκοπός- Ορισμοί

Κύριο μέλημα της προαναφερθείσας απόφασης είναι η διατύπωση των μέτρων που υποχρεούνται να χρησιμοποιούν οι αρμόδιες αρχές για την εξασφάλιση του απορρήτου κατά την ενέργεια, διαχείριση και χρήση του συστήματος άρσης απορρήτου των επικοινωνιών σε πραγματικό χρόνο.

Για τους σκοπούς της έχουν πρακτικό ή νομικό κύρος οι διαταγές του Προεδρικού Διατάγματος 47 / 05 «Διαδικασίες καθώς και τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις για την άρση του απορρήτου των επικοινωνιών και για τη διασφάλισή του» ΦΕΚ Α' 64 / 10-03-05).

Αρχικά, το σύστημα άρσης του απορρήτου που συναποτελείται από το σύνολο της υλικοτεχνικής υποδομής της αρμόδιας αρχής υπολογιζόμενου του τερματικού εξοπλισμού, που συναποτελείται από υλικό (hardware) και λογισμικό (software) και προσφέρει την πιθανότητα συλλογής, αποθήκευσης, διαχείρισης και προστασίας των δεδομένων που συνδέονται με τα αιτήματα άρσης απορρήτου σε πραγματικό χρόνο.

Επίσης, οι εγκαταστάσεις του συστήματος της άρσης απορρήτου όπου είναι οι ελεγχόμενοι χώροι από την αρμόδια Αρχή, στους οποίους έχει εγκαθιδρυθεί το σύστημα άρσης απορρήτου ή μέρος αυτού.

Επιπλέον, ο τερματικός εξοπλισμός του συστήματος άρσης απορρήτου, του οποίου ο εξοπλισμός είναι εγκατεστημένος εντός του χώρου του συστήματος άρσης απορρήτου και χρησιμεύει για την πραγμάτωση λειτουργίας του συστήματος άρσης απορρήτου.

Επιπρόσθετα, το περιστατικό ασφάλειας πραγματώνεται οποιαδήποτε απειλή, επίθεση, αδυναμία ή ελάττωμα που δυνητικά επηρεάζει στην ασφάλεια του συστήματος άρσης απορρήτου καθώς και τα αντίγραφα ασφαλείας τα οποία αποθηκεύονται για την απόκτηση των πρότυπων αρχείων σε ενδεχόμενο ολοκληρωτικής φθοράς ή μεταβολής τους.

Τέλος, η ομάδα άρσης του απορρήτου αποτελείται από το προσωπικό της αρμόδιας αρχής, το οποίο είναι επιφορτισμένο με τη λειτουργία, τον έλεγχο, τη χρήση, την ασφάλεια και τη διαχείριση του συστήματος άρσης του απορρήτου.

2.2 Πολιτική Διασφάλισης Απορρήτου

2.2.1 Ορισμός

Η Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου κατά τη λειτουργία, διαχείριση και χρήση του Συστήματος Άρσης Απορρήτου είναι το σύνολο των κανόνων και κριτηρίων που ρυθμίζουν τη λειτουργία, διαχείριση και χρήση του συστήματος άρσης απορρήτου των Αρμοδίων Αρχών, με κύριο μέλημα την εξασφάλιση του απορρήτου κατά τη λειτουργία, διαχείριση και χρήση του συστήματος άρσης απορρήτου. Η Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου ορίζει επακριβώς τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των μελών της ομάδας άρσης απορρήτου και εκτελείται ,έσω συγκεκριμένων ενεργειών και κανόνων. Στην Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου προσδιορίζεται η χρήση των απαιτούμενων μηχανισμών ασφαλείας καθώς και η

διαφύλαξη, όπου είναι αναγκαίο, των χρήσιμων αρχείων για την παρακολούθηση των απαραίτητων διαδικασιών που αφορούν το σύστημα άρσης του απορρήτου.

Οι Αρμόδιες Αρχές εκτελούν την Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου έχοντας υπόψη την προαναφερθείσα σύσταση και κατά παρέκκλιση συναποτελείται από τις καταμέρους πολιτικές όπως διατυπώνονται στα κεφάλαια της συγκεκριμένης ενότητας.

2.2.2 Πολιτική Ασφάλειας Προσωπικού και Πολιτική Αποδεκτής Χρήσης

Το προσωπικό της ομάδας άρσης απορρήτου είναι επιφορτισμένο με συγκεκριμένους, ξεχωριστούς και καθορισμένους ρόλους. Στη συνέχεια, αναφέρονται διεξοδικά οι ξεχωριστοί ρόλοι της ομάδας αυτής.

Ο επικεφαλής της ομάδας άρσης απορρήτου είναι εκείνος που αναλαμβάνει συνολικά τη σωστή λειτουργία του συστήματος άρσης του απορρήτου, το οποίο περιλαμβάνει τον έλεγχο λειτουργίας αυτού, την πραγμάτωση της Πολιτικής Διασφάλισης του Απορρήτου και τον επιμερισμό έργων στα υπόλοιπα μέλη της ομάδας άρσης απορρήτου. Στο ίδιο άτομο είναι πιθανό να αποδοθεί και ο ρόλος του ελεγκτή της σωστής λειτουργίας του συστήματος άρσης απορρήτου και της διαδικασίας της Πολιτικής Διασφάλισης του Απορρήτου.

Ο χειριστής του συστήματος άρσης απορρήτου είναι εκείνος που αναλαμβάνει την τεχνική αποπεράτωση των απαιτήσεων και των λοιπών βασικών ενεργειών του συστήματος άρσης απορρήτου και ως εκ τούτου είναι δυνατόν να έχει πρόσβαση σε στοιχεία και περιεχόμενο επικοινωνίας τα οποία περιλαμβάνουν οι διατάξεις άρσης απορρήτου.

Ο διαχειριστής του συστήματος άρσης απορρήτου είναι εκείνος που αναλαμβάνει τη ρύθμιση, τη συντήρηση και την υποστήριξη του συστήματος άρσης απορρήτου και της προστασίας αυτού. Ο διαχειριστής του συστήματος άρσης απορρήτου απαγορεύεται να διαχειρίζεται στοιχεία και περιεχόμενο επικοινωνίας τα οποία συμπεριλαμβάνονται στις διατάξεις άρσης απορρήτου.

Υπάρχει μία συγκεκριμένη κατηγορία ανθρώπων της ομάδας άρσης απορρήτου των οποίων τα δικαιώματα πρόσβασης βασίζονται σε μια τριηραρχία αρχών.

Ως πρώτη αρχή προσδιορίζεται η αναγκαιότητα γνώσης, όπου κάθε μέλος της ομάδας άρσης απορρήτου είναι ελεύθερο να έχει πρόσβαση μόνο σε πληροφορίες που είναι απαραίτητες για τη διεκπεραίωση ενεργειών που διέπουν το ρόλο του.

Η δεύτερη αρχή αναφέρεται στα ελάχιστα δικαιώματα, όπου κάθε μέλος της ομάδας άρσης απορρήτου, του επιτρέπεται η πρόσβαση μόνο στα συστήματα τα οποία είναι αναγκαία για την εκτέλεση διαδικασιών που προβλέπονται για το ρόλο του.

Η Τρίτη και τελευταία αρχή αναφέρεται στο διαχωρισμό ρόλων και επιπέδων εξουσιοδότησης όπου κανένα μέλος της ομάδας άρσης απορρήτου δε μπορεί να διέπεται από περισσότερους από έναν ρόλους ή επίπεδα εξουσιοδότησης.

Κάθε μέλος της ομάδας άρσης απορρήτου πρέπει να διατηρεί ως προσωπική κάθε πληροφορία που συσχετίζεται με το ρόλο του, τη συνολική λειτουργία της άρσης απορρήτου καθώς και κάθε πληροφορία ή στοιχείο που αντιλαμβάνεται ως αποτέλεσμα της ειδικότητάς του. Επιπλέον, είναι εκπαιδευμένο εξ' ολοκλήρου για την αποπεράτωση του ρόλου του, έχει γνώση των ενεργειών που πραγματώνονται και αναφέρονται με τη διαδικασία άρσης του απορρήτου και τη σχετική προστασία. Τέλος, το κάθε μέλος είναι ενήμερο για κάθε νομική τεχνική και άλλη δέσμευση που προκύπτει από το ρόλο του.

2.2.3 Πολιτική Φυσικής Ασφάλειας

Η Αρμόδια Αρχή παρέχει και πραγματοποιεί την πολιτική φυσικής ασφάλειας στους χώρους εγκαθίδρυσης και λειτουργίας του συστήματος άρσης απορρήτου.

Η Πολιτική Φυσικής Ασφάλειας ορίζει επακριβώς τα αναγκαία μέτρα για την αποτροπή παράνομης φυσικής πρόσβασης στους χώρους του συστήματος άρσης απορρήτου, όπως επίσης και τους μηχανισμούς ελεγχόμενης εισόδου, ώστε να εξασφαλίζεται ότι η είσοδος είναι δυνατή μόνο στα πληρεξούσια άτομα.

Οι χώροι του συστήματος άρσης απορρήτου είναι τοποθετημένοι σε ξεχωριστά μέρη, που καθορίζονται αποκλειστικά για τη λειτουργία, διαχείριση και χρήση του συστήματος άρσης απορρήτου.

2.2.4 Πολιτική Λογικής Πρόσβασης

Το σύστημα άρσης απορρήτου έχει συγκεκριμένα σημεία λογικής πρόσβασης για κάθε τύπο λειτουργίας (χρήση, διαχείριση, έλεγχο) τα οποία αναφέρονται στην Πολιτική Λογικής Πρόσβασης.

Η λογική πρόσβαση στο σύστημα άρσης απορρήτου πραγματοποιείται με τέτοιο τρόπο ώστε να γίνεται γνωστή η ταυτότητα των μελών της ομάδας άρσης απορρήτου που διασφαλίζουν πρόσβαση στο σύστημα με σκοπό τη χρήση, τη διαχείριση και τον έλεγχο του συστήματος άρσης απορρήτου. Δεν είναι προσβάσιμη η χρήση του ίδιου μέσου (π.χ. όνομα χρήστη, κωδικό πρόσβασης) από περισσότερους χρήστες.

Η Πολιτική Λογικής Πρόσβασης καθορίζει λεπτομερώς και κατ' ελάχιστα κάποιες διαδικασίες που θα αναφερθούν στη συνέχεια.

Αρχικά, η Διαδικασία διαχείρισης (προσθήκης / διαγραφής / τροποποίησης) χρηστών στο σύστημα άρσης απορρήτου περιλαμβάνει την εξουσιοδότηση των χρηστών με βάση το ρόλο που τους έχει δοθεί. Η διαδικασία αυτή αποβλέπει στη διατήρηση των στοιχείων των χρηστών που έχουν ή είχαν πρόσβαση στο σύστημα καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργικής ζωής του συστήματος.

Δεύτερον, η Διαδικασία ελέγχου της διαδικασίας διαχείρισης χρηστών όπου επικεφαλής της ομάδας άρσης απορρήτου εκτελούν σταδιακά έλεγχο με σκοπό την εξακρίβωση της σωστής εφαρμογής της διαδικασίας διαχείρισης χρηστών.

Κάθε επιτυχή ή ανεπιτυχή ενέργεια πρόσβασης στο σύστημα άρσης απορρήτου αποτυπώνεται σε ηλεκτρονικό αρχείο καταγραφής πρόσβασης, το οποίο διαφυλάσσεται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του συστήματος άρσης του απορρήτου και αποτελείται από το όνομα χρήστη, την ημερομηνία και ώρα πρόσβασης, το σημείο λογικής πρόσβασης καθώς και την ένδειξη επιτυχούς ή ανεπιτυχούς πρόσβασης. Η Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου αναλύει τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση της εχεμύθειας και της γνησιότητας του ηλεκτρονικού αρχείου καταγραφής πρόσβασης.

Μετά από κάθε επιτυχή πρόσβαση στον σύστημα άρσης απορρήτου ξεκινά αυτοβούλως η καταγραφή των ενεργειών των μελών της ομάδας άρσης απορρήτου σε

ηλεκτρονικό αρχείο καταγραφής εντολών, το οποίο υπάρχει καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του συστήματος άρσης απορρήτου. Οι εντολές και οι ενέργειες που αποτυπώνονται συσχετίζονται με τις ποικίλες εφαρμογές χρήσης, διαχείρισης και ελέγχου του συστήματος άρσης απορρήτου καθώς επίσης και του λειτουργικού συστήματος. Η εχεμύθεια και η γνησιότητα του ηλεκτρονικού αρχείου καταγραφής εντολών διασφαλίζεται από τα κατάλληλα μέτρα, τα οποία περιγράφονται στην Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου.

2.2.5 Πολιτική Ασφάλειας Ηλεκτρονικών αρχείων καταγραφής

Όλα τα αναγκαία δεδομένα των ηλεκτρονικών αρχείων καταγραφής εντολών και προσβάσεων ολοκληρώνονται με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η γνησιότητα, η εμπιστευτικότητα, η ακεραιότητα και η διαθεσιμότητά τους για όσο χρόνο λειτουργεί το σύστημα άρσης απορρήτου, ακολουθώντας τις ενέργειες που έχουν οριστεί για το σκοπό αυτό, τα οποία είναι η συλλογή, η αποθήκευση, ο έλεγχος, η διαχείριση και η διατήρηση αυτών.

Το πεδίο εφαρμογής του συστήματος άρσης απορρήτου (συμπεριλαμβανομένου του λειτουργικού συστήματος) για τον αφοπλισμό του ηλεκτρονικού αρχείου καταγραφής εφαρμόζεται μόνο σε καταστάσεις όπου είναι απόλυτα αυτό αναγκαίο και υπό την προϋπόθεση ότι ο λόγος αυτής καταγράφεται, υπάρχει διασφάλιση με έγγραφο πληρεξούσιο του επικεφαλής της ομάδας άρσης απορρήτου και καταγράφεται το όνομα χρήστη, η ημερομηνία και η ώρα αφοπλισής.

Σε περίπτωση που η συλλογή, η αποθήκευση, ο έλεγχος, η διαχείριση και η διατήρηση των δεδομένων των ηλεκτρονικών αρχείων καταγραφής εντολών και προσβάσεων παρουσιάζει λειτουργικά προβλήματα, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην ενότητα «Διαδικασία Χειρισμού Περιστατικών Ασφαλείας».

2.2.6 Πολιτική Ασφάλειας κατά την Ανάπτυξη, Συντήρηση και Υποστήριξη του συστήματος Άρσης του Απορρήτου

Η Πολιτική Ασφάλειας κατά την Ανάπτυξη, Συντήρηση και Υποστήριξη του Συστήματος Άρσης Απορρήτου εγγυάται ότι οι εργασίες ανάπτυξης και υποστήριξης στο διαθέσιμο εξοπλισμό καθώς και η απόκτηση νέου εξοπλισμού γίνεται έτσι ώστε να προστατεύεται το απόρρητο των επικοινωνιών και να μην παραβιάζεται η Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου.

Επιπλέον, η Πολιτική Ασφάλειας κατά την Ανάπτυξη, Συντήρηση και Υποστήριξη του Συστήματος Άρσης Απορρήτου αποτελείται από διαδικασίες οι οποίες αφορούν τη δοκιμή και την εγκατάσταση νέου εξοπλισμού, την καταγραφή των αλλαγών που εκτελούνται σε διαθέσιμο εξοπλισμό, τη διαχείριση και τη διαμόρφωση του εξοπλισμού καθώς και την εξουσιοδότηση και τον έλεγχο εξωτερικών συνεργατών / προμηθευτών που πιθανότατα συσχετίζονται στις εργασίες ανάπτυξης, συντήρησης και υποστήριξης του συστήματος άρσης απορρήτου.

Τέλος, η Αρμόδια Αρχή εξασφαλίζει τη λήψη των απαραίτητων μέτρων ώστε να απαγορευθεί η μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση στην πληροφορία που έχει αποτυπωθεί στο συγκεκριμένο εξοπλισμό ή λογισμικό (π.χ. μνήμες, δίσκους, βάσεις δεδομένων κτλ.) κατά τη διαδικασία απεγκατάστασης ή απενεργοποίησης εξοπλισμού ή λογισμικού που αφορά το σύστημα άρσης απορρήτου.

2.2.7 Διαδικασία χειρισμού περιστατικών ασφαλείας

Η κάθε Αρμόδια Αρχή έχει προκαθορίσει για τη διεκπεραίωση περιστατικών ασφαλείας τις σχετικές ενέργειες που πρέπει να ακολουθούνται.

Ως ομάδα άμεσης διεξαγωγής των συμβάντων που συνδέονται με το σύστημα άρσης απορρήτου εξουσιοδοτείται η ομάδα άρσης απορρήτου. Τα συμβάντα ασφαλείας που αναφέρονται στο σύστημα άρσης απορρήτου εκτιμούνται ως κρίσιμα, καταχωρούνται σε ειδική έκθεση και καταδεικνύονται στον επικεφαλής της ομάδας άρσης απορρήτου.

2.2.8 Πολιτική εσωτερικού ελέγχου Διασφάλισης Απορρήτου κατά τη χρήση του Συστήματος Άρσης του Απορρήτου

Ο επικεφαλής της ομάδας άρσης απορρήτου εκτελεί εσωτερικούς τακτικούς ελέγχους που έχουν σχέση με τη διασφάλιση του απορρήτου κατά τη λειτουργία του συστήματος άρσης του απορρήτου. Οι εσωτερικοί έλεγχοι σχετίζονται αυστηρά στην Πολιτική Διασφάλισης του Απορρήτου ενώ η σχετική διαδικασία (τεχνοτροπία, σταθερότητα, αναφορά αποτελεσμάτων) των ελέγχων διαμορφώνεται σε συνεργασία με τον αρμόδιο συστημάτων άρσης του απορρήτου.

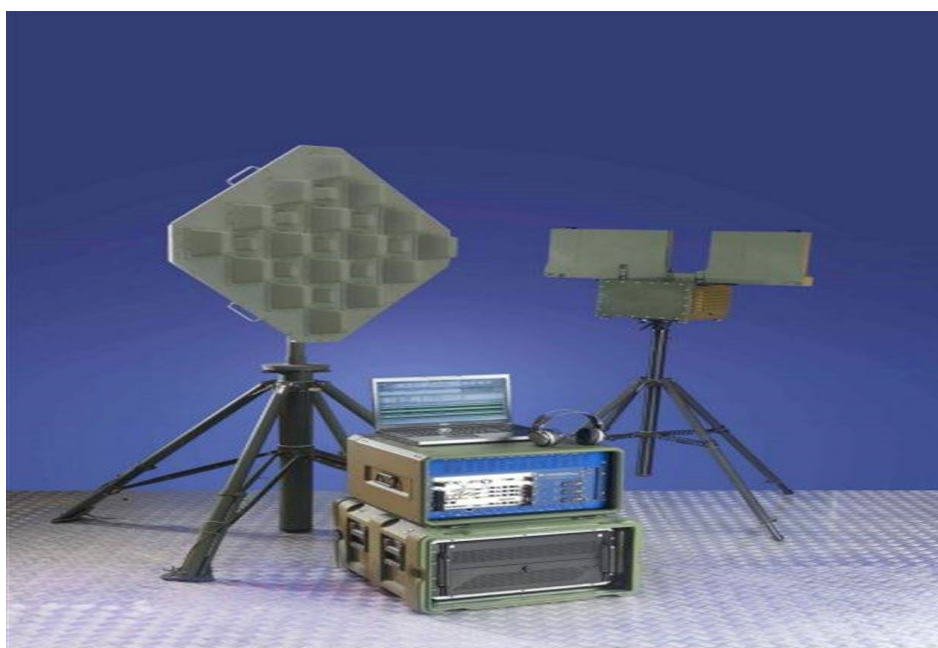
Οι εσωτερικού έλεγχοι διεκπεραιώνονται το λιγότερο σε ετήσια βάση ενώ τα αποτελέσματα των ελέγχων καταχωρούνται σε ειδική αναφορά (αναφορά εσωτερικού ελέγχου).

2.2.9 Πολιτική Ασφάλειας Εσωτερικού Δικτύου Συστήματος Άρσης του Απορρήτου

Η Πολιτική Ασφάλειας Εσωτερικού Δικτύου Συστήματος Άρσης Απορρήτου αναλύει διεξοδικά τα μέτρα ασφάλειας που λαμβάνει η Αρμόδια Αρχή για την ασφάλεια του εσωτερικού δικτύου του συστήματος άρσης απορρήτου και την αποφυγή εισόδου σε μη συγκεκριμένα άτομα.

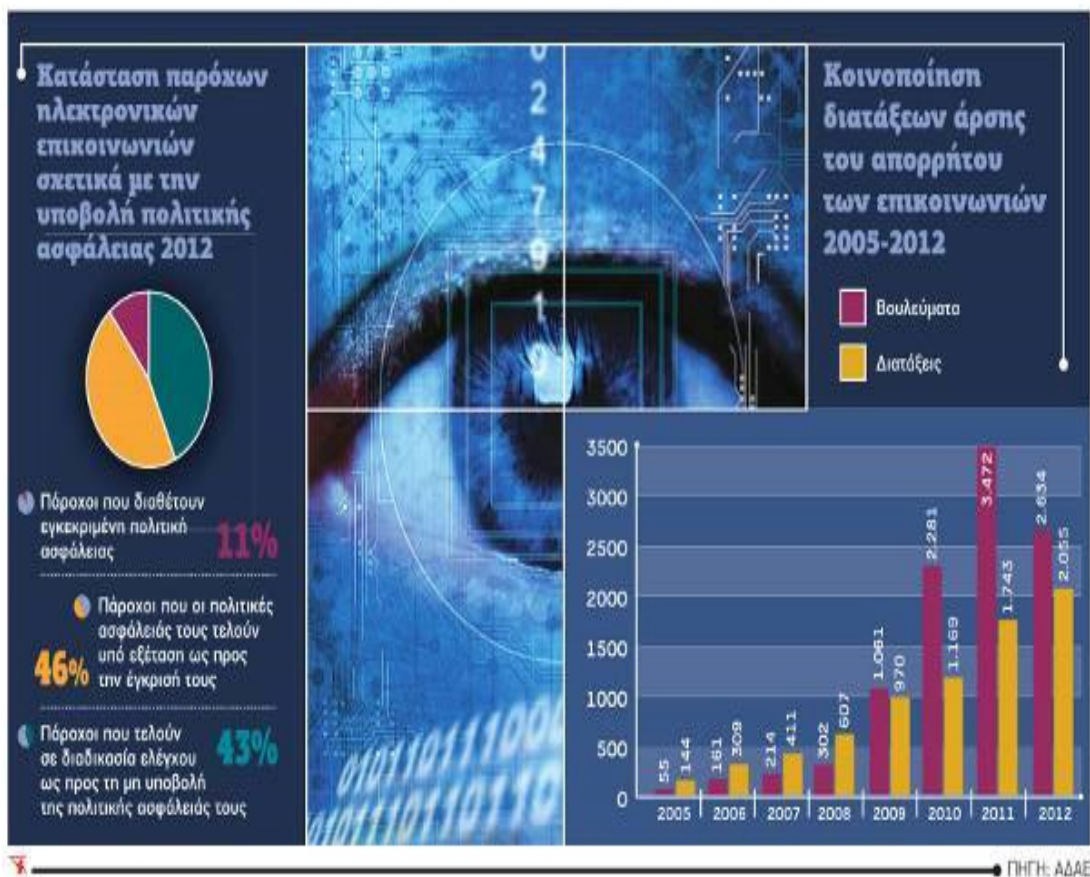
Το εσωτερικό δίκτυο της Αρμόδιας Αρχής συμπεριλαμβάνεται στο ξεχωριστό υποδίκτυο (διακριτή ζώνη) του εσωτερικού δικτύου του συστήματος άρσης του απορρήτου και δεν έρχεται σε άμεση επαφή με οποιονδήποτε τρόπο με άλλα υποδίκτυα (ζώνες) ή με το Διαδίκτυο. Είναι δυνατή μόνο η διασύνδεση του με το δίκτυο των παρόχων για τη μεταβίβαση των δεδομένων της επικοινωνίας, στα όρια εκτέλεσης των όρων άρσης απορρήτου, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Μέσω δικτυακών συστημάτων και μεθόδων υποκλοπής, το πλαίσιο της άρσης του απορρήτου δύναται να εφαρμόζεται σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης.

2.2.10 Πολιτική Ασφάλειας αποθηκευμένων στοιχείων και περιεχομένου επικοινωνίας

Οι έννοιες και τα δεδομένα επικοινωνίας που αποστέλλονται από τους παρόχους στις Αρμόδιες Αρχές συγκεντρώνονται επιμελώς στα συστήματα των Αρχών. Γι' αυτό το λόγο, εφαρμόζονται τεχνικές αποφυγής υποκλοπής με διαδεδομένους και πρωτότυπους αλγορίθμους. Ο χειρισμός των κλειδιών κρυπτογράφησης κατά την ανάπτυξη, χρήση, συγκέντρωση και ολική φθορά αυτών διενεργείται με ασφάλεια, ενώ το μήκος των κλειδιών πρέπει να εξασφαλίζει την προαπαιτούμενη ασφάλεια από τους γνωστούς κινδύνους.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Συμπερασματικά, η Α.Δ.Α.Ε, η οποία είναι μια ανεξάρτητη αρχή όπου έχει καθιερωθεί από το Σύνταγμα με διοικητική αυτοτέλεια, σκοπεύει να προφυλάσσει κάθε είδους επικοινωνία μεταξύ των χρηστών της, όπως είναι το απόρρητο των επιστολών, η ελεύθερη ανταπόκριση ή η επικοινωνία με οποιονδήποτε άλλο τρόπο καθώς και την ασφάλεια των δικτύων και πληροφοριών.

Ο κάθε χρήστης που αντιλαμβάνεται ότι απειλείται από κάποιον άλλο χρήστη, τότε απευθύνεται στην Α.Δ.Α.Ε. για να πραγματοποιηθεί η άρση του απορρήτου. Η άρση του απορρήτου των επικοινωνιών είναι μια διαδικασία βάσει της οποίας τα στοιχεία της επικοινωνίας, τα οποία είναι αυστηρά απόρρητα, γίνονται γνωστά σε συγκεκριμένες αρμόδιες Αρχές και για συγκεκριμένους λόγους.

Όπως προαναφέρθηκε, στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται λόγος για το δικαίωμα που κατέχουν οι πολίτες σχετικά με την προστασία του απορρήτου της κάθε μορφής επικοινωνίας τους (ηλεκτρονική , ταχυδρομική). Άρση του απορρήτου μπορεί να ισχύσει μόνο για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για την εξακρίβωση σοβαρών εγκλημάτων. Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση παραβίασης του απορρήτου ο χρήστης υποβάλλει καταγγελία στην Α.Δ.Α.Ε. και θα ισχύσει ποινή φυλάκισης και χρηματική ποινή.

Όσον αφορά τους παρόχους έχουν κάποιες ευθύνες σχετικά με τη διασφάλιση του απορρήτου των επικοινωνιών τους. Γι αυτό το λόγο καλούνται να καταθέσουν στην Α.Δ.Α.Ε. προς έγκριση την Πολιτική Ασφαλείας, που έχει ως κύριο μέλημά της τη διασφάλιση των δεδομένων επικοινωνίας και των πληροφοριακών και επικοινωνιακών συστημάτων. Επιπλέον, οι πάροχοι είναι υποχρεωμένοι να καταθέτουν στην Α.Δ.Α.Ε. μία ετήσια παρουσίαση των στοιχείων τους σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων τους.

Στο τρίτο και τελευταίο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας αναλύονται διεξοδικά Πολιτικές Ασφαλείας για την προστασία του απορρήτου των επικοινωνιών. Μερικές από αυτές είναι η Πολιτική Ασφάλειας Προσωπικού και Πολιτική Αποδεκτής Χρήσης, η Πολιτική Φυσικής Ασφάλειας, η Πολιτική Λογικής Πρόσβασης κ.α.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών www.adae.gr

Θεσμικό πλαίσιο και λειτουργία της Α.Δ.Α.Ε. (2011)
www.adae.gr/fileadmin/docs/pepragmena/2011/adae_14_25.pdf

Συχνές ερωτήσεις και απαντήσεις για τον πολίτη www.adae.gr/online-ypiresies/erotiseis-gia-polites/

Συχνές ερωτήσεις και απαντήσεις για τους παρόχους www.adae.gr/online-ypiresies/erotiseis-gia-parochous/

Χρύσα Τσίωτση (2013) Πως προστατεύεται το απόρρητο των επικοινωνιών
www.news.gr/dikaio-internet/article/89780/pos-prostatevetai-to-aporrhto-ton-epikoionion.html

Ορισμός επικοινωνίας <http://el.wikipedia.org/wiki/Επικοινωνία>